

בגן עדן, איך משתעשע? אלא באותו זמן שנחלק הלילה, הקדוש ברוך הוא מתעורר באהבה של השמאל אל כנסת ישראל, שהרי אין אהבה אלא מצד השמאל. ולכנסת ישראל אין דורון לקרב אל המלך או חשיבות מעלה אלא באותן רוחות הצדיקים שהקדוש ברוך הוא רואה אותן מעטרות בכמה מעשים טובים ובכמה זכיות שעשו באותו יום, ולקדוש-ברוך הוא נוח מפל הקרבנות והעולות, שהקדוש ברוך הוא מריח בהם ריח נוח שעושים ישראל.

אז מאיר אור, וכל עצי הגן עדן אומרים שירה, והצדיקים מתעדנים שם באותם עדונים של העולם הבא. כשמתעורר אדם באותה שעה לעסק בתורה, נוטל חלקו עם הצדיקים שבגן עדן. שם אחד של שלשים ושתים אותיות חקוק (מתעורר) מתעטר בהם שם, והוא בתוך סודות הצדיקים.

פתח רבי אלעזר ואמר, (תהלים קיא) הללויה אודה ה' בכל לבב וגו'. הללויה, הרי נתבאר והתעוררו בו החברים, וכך הוא, שזהו שבח שעולה על כל אותן השירות והתשפחות שאמר דוד בעשרה מיני תשפחות שאמר, משום שהוא פולל שבח ושם באחד, והוא פלל של השם הקדוש העליון.

אודה ה' בכל לבב. בכל מקום שאמר דוד המלך סוד של אלפא ביתא, הוא סוד האותיות

אשתעשע. אלא בההוא זמנא דאתפלג ליליא, קדשא בריך הוא אתער ברחימו דשמאלא, לגבי כנסת ישראל, דהא לית רחימו אלא מסטרא דשמאלא. וכנסת ישראל ליה לה דורנא למקרב לגבי מלכא, או חשיבו מעליא, אלא באינן רוחין דצדיקיא, דקודשא בריך הוא חמי לון מתעטרן, בכמה עובדין טבין, ובכמה זכייין דעבדו בההוא יומא, וקודשא בריך הוא ניחא ליה מפל קרבנין ועלוון, דקודשא בריך הוא ארח בהו ריח נוח, דקא עבדי ישראל.

ברין נהירו אתנהיר, וכל אילנין דגנתא דעדן אמרי שירתא, וצדיקיא מתעטרן תמן באינן עדונין דעלמא דאתי. פד אתער בר נש בהיא שעתא למלעי באורייתא, נטיל חולקיה עמהון דצדיקיא די בגו גנתא, חד שמא גליפא דתלתין ותרין אתוון, (ס"א אתער) אתעטר בהו תמן, ואיהו גו רזין דצדיקיא.

פתח רבי אלעזר ואמר, (תהלים קיא) הללויה אודה יי' בכל לבב וגו', הללויה, הא אתמר ואתערו ביה חבריאי, והכי איהו, דדא איהו שבחא דקא סלקא על פל אינן שירין ותושבחן דאמר דוד, בעשר זיני תשבחן דאיהו אמר, בגין דאיהו כליל שמא ושבחא בחד, ואיהו כללא דשמא קדישא עלאה.

אודה יי' בכל לבב, בכל אתר דאמר דוד מלכא, רזא דאלפא (דף קע"ד ע"א) ביתא, איהו רזא דאתוון גליפן, דנפקין בגלופי דתלתין ותרין שבילין. ואית אתוון עלאין, מרזא דעלמא עלאה. ואית אתוון אתרנין, דאינן אתוון זעירין. והכא איהו רזא דאלפא ביתא, דעלמא (ס"א עלאה) היב לעלמא) תתאה.

אודה יי' בכל לבב: ביצרא טבא וביצרא בישא דאיהו שרי בגויה. דהא

על כלא אית לאודאָה ליה לקודשא בריך הוא, ביצרא טבא וביצרא בישא. דהא מסטרא דיצרא טבא אתי טוב לבר נש, ואית לברכא ליה לקודשא בריך הוא הטוב והמטיב. ובסטרא דיצרא בישא, אתי קטרוגא לבר נש, ואית לאודאָה לקודשא בריך הוא, (ביצרא טבא וביצרא בישא) בכל מה דאתי על בר נש, מסטרא דא ומסטרא דא.

בסוד ישרים ועדה, בסוד ישרים: באינון (ס"א מלאכין עלאין קדישין) דרזא דקודשא בריך הוא אינון ידעי. דהא כל רזין דקודשא בריך הוא אינון ידעי, ואינון רזא דיליה, ועל דא בסוד ישרים. ועדה: אלין אינון ישראל, פד מתפנשי בעשרה, לאודאָה ליה לקודשא בריך הוא, ובגין כך, אית לאודאָה ליה לקודשא בריך הוא, על טב ועל בישא, ולפרסמא קמי כלא. דאי תימא הא איהו ידע, אמאי אצטריך לפרסמא. אלא כדא, אתייקר קדשא בריך הוא בעלמא לפרסמא נסא. ועל דא קדשא בריך הוא כתיב ביה, (יחזקאל לח) והתגדלתי והתקדשתי וגו'.

רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים קג) כל הנשמה תהילל יה. תנא, כל נשמתין אתו מהאי גופא קדישא, ואתערו בבני נשא. ומאן אתר. מההוא אתר דאקרי יד. (ס"א י"ח) מאן אתר דא אמר רבי יהודה דכתיב, (תהלים קד) מה רבו מעשיך יי' כלם בחכמה עשית. תנא, מהאי חכמתא דמבועוי נפקין לתלתין ותריין שבילין, אשתכלל כלא, וכל מה דאית לעילא ותתא, והוא אתקרי רוחא קדישא, דכל רוחין אשתכללו ביה.

מעשיך ה' כלם בחכמה עשית. שנינו, מהחכמה הזו שמבועיה יוצאים לשלשים ושנים שבילים הפל נתקן, וכל מה שיש למעלה ולמטה, והיא נקראת רוח קדושה שכל הרוחות נתקנו בה.

התקוקות שיוצאות בתקיקות של שלשים ושנים שבילים. ויש אותיות עליונות מסוד העולם העליון, ויש אותיות אחרות שהן אותיות קטנות. וכאן הוא סוד של אלפא ביתא של העולם (העליון נותן לעולם) התחתון.

אודה ה' בכל לבב - ביצר הטוב וביצר הרע שהוא שורה בתוכו. שהרי על הכל יש להודות לקדוש-ברוך הוא - ביצר הטוב וביצר הרע. שהרי מצד של יצר הטוב בא טוב לאדם, ויש לברך את הקדוש ברוך הוא הטוב והמטיב. וביצר של יצר הרע בא קטרוג לאדם, ויש להודות לקדוש-ברוך הוא (ביצר הטוב וביצר הרע) בכל מה שבא על האדם מצד זה ומצד זה.

בסוד ישרים ועדה. בסוד ישרים - באותם (מלאכים עליונים קדושים) שאַת סוד הקדוש ברוך הוא הם יודעים, שהרי את כל סודות הקדוש ברוך הוא הם יודעים, והם הסוד שלו. ולכן בסוד ישרים ועדה - אלה הם ישראל, כשמתכנסים בעשרה להודות לקדוש ברוך הוא. ומשום כך יש להודות לקדוש ברוך הוא על טוב ועל רע ולפרסם לפני הפל. שאם תאמר, הרי הוא יודע, אז למה צריך לפרסם? אלא בזה מתכבד הקדוש ברוך הוא בעולם לפרסם את הנס, ועל זה כתוב בקדוש-ברוך הוא, (יחזקאל לח) והתגדלתי והתקדשתי וגו'.

רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים קג) כל הנשמה תהילל יה. שנינו, כל הנשמות באו מהגוף הקדוש הזה ומתעוררות בבני אדם. ומאיזה מקום? מאותו מקום שנקרא יד (י"ח). מאיזה מקום זה? אמר רבי יהודה, שכתוב (שם קד) מה רבו מעשיך ה' כלם בחכמה עשית. שנינו, מהחכמה הזו שמבועיה יוצאים לשלשים ושנים שבילים הפל נתקן, וכל מה שיש למעלה ולמטה, והיא נקראת רוח קדושה שכל הרוחות נתקנו בה.